

การบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Teaching and Learning Management in the 21st-century Under Prachuap Khiri Khan
Primary Educational Service Area Office 1

สุธาสินี เอมกมล

Suthasinee Aemkamon

โรงเรียนบ้านเหมืองแร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Banmuangree School, Prachuapkirikan Primary Education Service Area 1

E-mail: suthasineeaemkamon@gmail.com

Received September 13, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 18, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ตำแหน่งแตกต่างกัน ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เพศแตกต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21; การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21; การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research has the following objectives: (1) To study the level of teaching and learning management in the 21st-century of schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. (2) To analyze the level of teaching and learning management in the 21st-century of educational institutions Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1, classified by position, gender, and educational qualification, The population used in this study were 375 school administrators and teachers in schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was a questionnaire on teaching and learning management in 21st-century schools Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and T-test.

The results showed that (1) the teaching and learning management in the 21st-century of educational institutions Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at the highest level. (2) The comparison of teaching and learning management in the twenty-first century in schools affiliated with PrachuapKhirikan Primary Educational Service Area Office 1 various positions. The overall level of teaching and learning management in the 21st-century is different at the .05 level of statistical significance, gender differences There were different levels of teaching and learning management in the 21st century as a whole at the level of statistical significance .05, and the qualification is different. There was no difference in the level of teaching and learning management in the 21st-century at the statistical significance level of .05.

Keywords: 21st-century learning; teaching and learning in the 21st century; teaching, learning management in the 21st-century

บทนำ

ในปัจจุบันโลกกำลังเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว หรือเรียกได้ว่าเป็นยุคที่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงจำที่จะต้องมีการเรียนรู้และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในแวดวงการศึกษาได้มีการกล่าวถึงการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการเร่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษา และทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู หรือนักเรียนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางด้านการ

เรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นประโยชน์ที่จะสามารถนำมาช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในปัจจุบัน

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถ และความสามารถเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี (ดิเรก วรรณเศียร, 2563, น. 3) ผู้สอนควรเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนหรือโต้แย้งข้อสมมติฐานคำตอบที่คุณเคยพบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่แทนของเดิม (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ, 2559)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สร้างความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน เน้นกระบวนการทางความคิด กระบวนการกลุ่ม และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขในศตวรรษที่ 21 จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางในการวางแผน การกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

สมหมาย อ่ำดอนกลอย (2556) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยสรุปไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนานตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นรวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 4) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่าน Technology ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered)

ดิเรก วรรณเศียร (2557, น. 3) ได้กล่าวถึง แนวคิดการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจความสามารถ และความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัล การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ นั่นคือผู้บริหารจะต้อง

รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการบริหารใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และเข้ามามีบทบาทในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาหลักสูตร พัฒนาทักษะการสอนใหม่ ๆ ให้ครู ส่วนครูจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเอง คือเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตัวเอง ออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนใหม่ โดยเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนตามให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถใช้ชีวิตอยู่ในโลกยุคใหม่ หรือศตวรรษที่ 21 ได้อย่างรู้เท่าทัน และมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

วิโรจน์ สารรัตน์ และคณะ (2559, น. 5-9) ได้กล่าวถึงการบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ในศตวรรษที่ 21 การบริหารการศึกษาจะต้องมุ่งการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ ดังทัศนะของ Tirta (2010) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบัน นักเรียนอาศัยอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีพลังขับเคลื่อนเทคโนโลยี แต่เรายังไม่สามารถขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของเราในรูปแบบศตวรรษที่ 20 เขาสรุปแบบใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21 ที่ต้องนิยามคำว่า การศึกษาโรงเรียนหลักสูตร ครู และผู้เรียน กันเสียใหม่ เพื่อให้การออกแบบการศึกษาสำหรับอนาคตประสบผลสำเร็จ ซึ่งตารางข้างล่างจะแสดงถึงลักษณะที่แตกต่างกันในแง่มุมต่าง ๆ ของการบริหารการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงในกระบวนทัศน์ จากกระบวนทัศน์เก่าสำหรับศตวรรษที่ 20 เป็นกระบวนทัศน์ใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21

พรชัย เจดามาน และคณะ (2564) ได้กล่าวถึง แนวคิดการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดการ องค์กร ประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการคุณภาพ

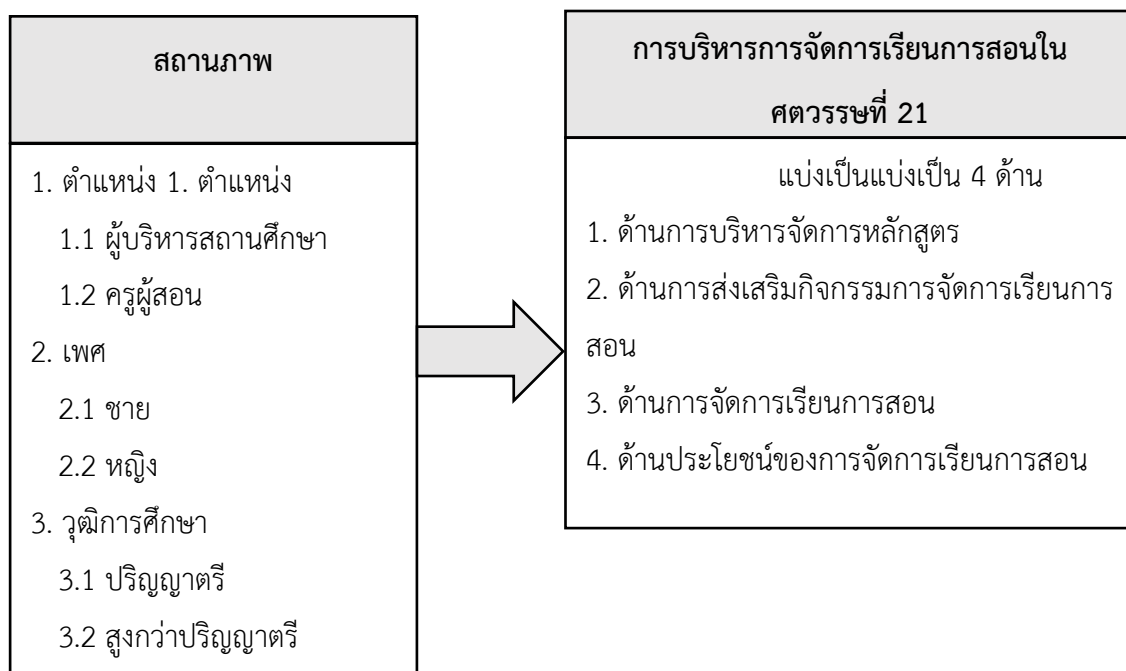
ภูมิภควัจจ์ ภูมิพงศ์คชสร (2563, น. 3-6) ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสรุปไว้ว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเพิ่มทักษะของผู้เรียน การเพิ่มทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จุดเน้นคือการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในการสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในอนาคตและสังคมที่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีต่าง ๆ พร้อมทั้งกรอบความคิดในการบูรณาการองค์ความรู้ของการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ การบูรณาการการพัฒนาตัวผู้สอน ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนให้เห็นถึงการบูรณาการจากทักษะ นั้นมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ

- 1) วิชาการและแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 3) การเอื้ออำนวยและการสนับสนุนส่งเสริมที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในทุกด้าน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียน การสอน ตลอดจนสิ่งสนับสนุนและเอื้ออำนวยการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือกันของทุก ๆ ฝ่าย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากร และสิ่งที่ต้องคำนึงอยู่เสมอ คือสภาพของโรงเรียน ห้องเรียน และรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การบริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายมุ่งผลสัมฤทธิ์ การจัดการองค์กร นอกจากนี้การบริหารจัดการเรียนการสอนยังรวมไปถึงการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารทางการศึกษา ครูผู้สอน ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ มีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการบริหารชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการส่งเสริมและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ส่งเสริมการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนทรัพยากรและการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มคุณภาพทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ตำแหน่งแตกต่างกันการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม

2. เพศแตกต่างกันการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกัน

3. วุฒิการศึกษาแตกต่างกันการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 1,271 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 96 คน และครูจำนวน 1,175 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 77 คน และครูจำนวน 298 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดโดยให้เติมข้อความเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความคิดเห็น และความต้องการเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์หาความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใช้สถิติ (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่วุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1 ผลการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในเรื่องของการปฏิบัติกิจกรรม ในการวางแผน กำหนดกรอบแนวทาง การส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูได้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งล้วนแต่เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญา วุฒิวิชัย (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผล พบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุด การสะท้อนผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า มีส่วนช่วยให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ ไชยชาญ (2562) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณาตามความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากที่สุด โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ทักษะความเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ทักษะการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชา ทักษะด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้สู่วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและทักษะด้านการจัดการชั้นเรียนเพื่อการสร้างบรรยากาศเชิงบวก

2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ตำแหน่งต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาอาจได้มีโอกาสในการศึกษาอบรม ดูงาน ประชุม เกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่มากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่ชี้แนะให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิทยา อารีการ (2553) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพรศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพรศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบพรศนะของครู และผู้บริหารต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า เพศต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ

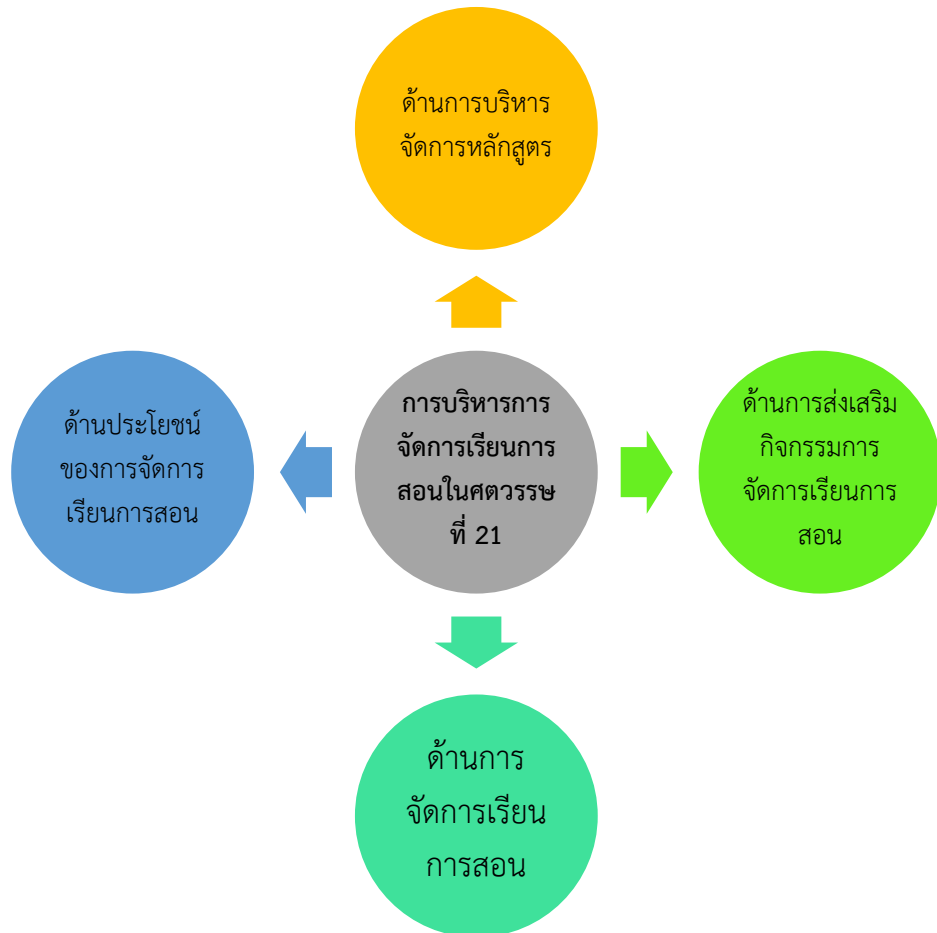
4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า วุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวเรือง หาญแท้ (2550) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบตามอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่าความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้มีแผนดำเนินงานในการส่งศึกษานิเทศก์รับผิดชอบดูแลโรงเรียน คนละ 1 กลุ่มโรงเรียน และได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน รวมทั้งสร้างความตระหนักในการประชุมอยู่เสมอ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อเสนอความต้องการและแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วม ให้ความสนับสนุนแก่โรงเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ และมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ให้มีความก้าวหน้าต่อไป
2. ควรมีการจัดประชุม อบรม ผู้บริหารในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไปด้วย
3. ควรมีการจัดประชุม อบรม ให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นประโยชน์แก่การนำไปจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ให้สูงขึ้น

ภาพที่ 2 การบริหารจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการประเมินการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ด้วย
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ ตามแนวปฏิรูปการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ดาวเรือง หาญแท้. (2550). ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธัญญา วุฒิวิชัย. (2563). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 15(2), หน้า 1.
- นิตยา อารีการ. (2553). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- พรชัย เจดามาน และคณะ. (2564). การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ภายใต้พลวัตแห่งศตวรรษที่ 21. เข้าถึงได้จาก: <https://www.kroobannok.com/88772>.
- ภูมิภควัจจ์ ภูมิพงศ์ชศร. (2563). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(3), หน้า 3.
- วิโรจน์ สารรัตน์ และคณะ. (2564). การบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. เข้าถึงได้จาก: <http://www.mbuisc.ac.th/phd/MBU%20Article/administration%2021st.pdf>.
- สมหมาย อำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), หน้า 6-7.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2565). ข้อมูลอัตรากำลังครู. เข้าถึงได้จาก: www.pck1.go.th.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.

อรรณ ไชยชาญ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออก. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.